Downloaded via the EU tax law app / web

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tmien Awla)

2 ta’ Lulju 2015 (*)

“Rinviju g?al de?i?joni preliminari – Is-Sitt Direttiva tal-VAT – E?enzjonijiet g?al ?erti attivitajiet ta’ interess ?enerali – Artikolu 13A(1)(b) u (?) – Vi?ta fl-isptar u kura medika – Operazzjonijiet marbuta strettament – Attività ta’ trasport ta’ organi u ta’ kampjuni umani g?all-finijiet ta’ anali?i medika jew ta’ kura medika jew terapewtika – Attività ta’ natura indipendenti – Sptarijiet u ?entri g?at-trattament mediku u ta’ dijanjosi – Stabbiliment tal-istess natura”

Fil-Kaw?a C?334/14,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-cour d’appel de Mons (il-Bel?ju), permezz ta’ de?i?joni tas-27 ta’ ?unju 2014, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fid-9 ta’ Lulju 2014, fil-pro?edura

L-Istat Bel?jan

vs

Nathalie De Fruytier,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tmien Awla),

komposta minn A. Ó Caoimh, President tal-Awla, C. Toader u C. G. Fernlund (Relatur), Im?allfin,

Avukat ?enerali: E. Sharpston,

Re?istratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

– g?al N. De Fruytier, minn O. D’Aout, avukat,

– g?all-Gvern Bel?jan, minn M. Jacobs u J.?C. Halleux, b?ala a?enti,

– g?all-Gvern Grieg, minn K. Georgiadis u I. Kotsoni, b?ala a?enti,

– g?all-Kummissjoni Ewropea, minn L. Lozano Palacios, M. Owsiany-Hornung u C. Soulay, b?ala a?enti,

wara li rat id-de?i?joni, me?uda wara li nstemg?et l-Avukat ?enerali, li l-kaw?a tinqata’ ming?ajr konklu?jonijiet

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 13A(1)(b) u (?) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta’ Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati

Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? – Sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta’ stima (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 23, iktar ’il quddiem is-“Sitt Direttiva”).

2 Din it-talba ?iet ippre?entata fil-kuntest ta’ tilwima bejn l-Istat Bel?jan u N. De Fruytier dwar l-issu??ettar g?at-taxxa fuq il-valur mi?jud (iktar ’il quddiem il?“VAT”) ta’ attività ta’ trasport ta’ organi u ta’ kampjuni umani g?al diversi sptarijiet u laboratorji, li l-persuna kkon?ernata te?er?ita b?ala persuna li ta?dem g?al rasha.

Il-kuntest ?uridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 L-Artikolu 13A(1)(b) sa (d) tas-Sitt Direttiva jipprevedi:

“[...]l-Istati Membri g?andhom je?entaw li ?ejjin ta?t kondizzjonijiet li huma g?andhom jistabilixxu g?al skopijiet biex jassiguraw l-applikazzjoni korretta u ?ara tat-tali e?enzjonijiet u tal-prevenzjoni ta’ kawlunkwe eva?joni, evitar jew abbu? possibbli:

[...]

(b) [vi?ta fl-i]sptar u kura medika u attivitajiet relatati mill-vi?in mmexxija [operazzjonijiet marbuta strettament] minn entitajiet regolati mid-dritt pubbliku jew, ta?t kondizzjonijet so?jali komparabbli g?al dawk applikati lill-entitajiet regolati mid-dritt pubbliku, mill-isptarijiet, ?entri g?at-trattament mediku jew dijanjosi u stabblimenti o?rajn ta’ natura simili [tal-istess natura] rikonoxxuti regolarment [debitament];

(?) id-disposizzjonijiet tal-kura medika fl-e?er?izzju tal-professjonijiet medi?i u paramedi?i kif definiti mill-Istat Membru kon?ernat;

(d) provvista ta’ organi umani, demm u ?alib”.

4 L-Artikolu 13A(2)(a) ta’ din id-direttiva jipprevedi li l-Istati Membri jistg?u jissu??ettaw, fuq ba?i individwali, g?all-osservanza ta’ kundizzjoni wa?da jew iktar li huwa jipprevedi, l-g?oti tal-e?enzjoni prevista fil-paragrafu 1(b) ta’ dan l-artikolu lil entitajiet g?ajr dawk irregolati mid-dritt pubbliku.

5 L-imsemmi Artikolu 13A(2)(b) jipprevedi:

“Il-provvista ta’ servizzi jew o??etti m’g?andhomx jag?tu e?enzjoni kif pprovduti f’(1) (b), (g), (h), (i), (l), (m) u (n) fuq jekk:

– m’huwiex essenzjali g?at-transazzjonijiet e?enti,

– l-iskop ba?iku tieg?u hi li tikseb id-d?ul addizzjonali g?all-organizzazzjoni billi twettaq transazzjonijet li huma b’kompetizzjoni diretta ma’ dawk l-impri?i responsabbli g?al[l-VAT].”

Id-dritt Bel?jan

6 L-Artikolu 44 tal-Li?i, tat-3 ta’ Lulju 1969, li tistabbilixxi l-Kodi?i tat-taxxa fuq il-valur mi?jud (*Moniteur belge*, tas-17 ta’ Lulju 1969, p. 7046), fil-ver?joni tieg?u applikabbli g?at-tilwima fil-kaw?a prin?ipali (iktar ’il quddiem il-“Kodi?i tal-VAT”, jittrasponi l-Artikolu 13A tas-Sitt Direttiva fuq l-e?enzjoni mill-VAT g?al ?erti attivitajiet ta’ interess ?enerali. Huwa jipprevedi:

“1. Is-servizzi pprovduti mill-persuni segwenti fl-e?er?izzju tal-attività normali tag?hom, g?andhom

ji?u e?entati mit-taxxa:

[...]

2° it-tobba, id-dentisti, il-fi?joterapisti, il-qwiebel, l-infermiera, it-trejners, il?carers, il-massa??aturi, li s-servizzi ta' kura personali tag?hom huma elenkati fin?nomenklatura tas-servizzi ta' sa??a fil-qasam tal-assigurazzjoni obbligatorja tal-mard u tal-invalidità;

[...]

2. Huma wkoll e?entati mit-taxxa:

1° il-provvista ta' servizzi u o??etti marbuta strettament mag?hom, li jitwettqu, fl-e?er?izzju tal-attività normali tag?hom, minn sptarijiet u istituzzjonijiet tal-psikjatrija, kliniki u ?entri tas-sa??a; it-trasport ta' persuni morda u mwe??a' permezz ta' mezzi ta' trasport li huma mg?ammra g?al dan il-g?an;

[...]

1°ter il-provvista ta' organi u demm umani u ta' ?alib tal-omm;

[...]"

Il-kaw?a prin?ipali u d-domandi preliminari

7 N. De Fruytier te?er?ita, b?ala persuna li ta?dem g?al rasha, attività ta' trasport ta' organi u ta' kampjuni umani lil diversi sptarijiet u laboratorji, ta?t l-awtorità u r-responsabbiltà ta' tabib mediku.

8 L-awtorità fiskali Bel?jana ssu??ettat l-attività e?er?itata minn N. De Fruytier g?all-VAT.

9 Peress li qieset li l-attività tag?ha kellha ti?i e?entata mill-VAT, N. De Fruytier ippre?entat rikors ?udizzjarju. It-tribunal de première instance de Namur, permezz ta' sentenza tal-1 ta' ?unju 2006, u sussegwentement il-cour d'appel de Liège, permezz ta' sentenza tas-26 ta' Ottubru 2007, laqg?u t-talba tal-parti kkon?ernata u ordnaw it-tnaqqis korrispondenti.

10 Fil-kuntest ta' appell ta' kassazzjoni ppre?entat mill-Istat Bel?jan kontra s-sentenza tal-cour d'appel de Liège, il-Cour de cassation, permezz ta' de?i?joni tar-rinviju tat-18 ta' ?unju 2009, g?amlet lill-Qorti tal-?ustizzja domanda preliminari dwar l-interpretazzjoni tal-Artikolu 13A(1)(d) tas-Sitt Direttiva.

11 Fis-sentenza tag?ha De Fruytier (C?237/09, EU:C:2010:316), il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li din id-dispo?izzjoni g?andha ti?i interpretata fis-sens li ma hijiex applikabbli g?al attività ta' trasport ta' organi u ta' kampjuni umani, e?er?itata fil-kwalità ta' persuna li ta?dem g?al rasha, f'isem sptarijiet u ta' laboratorji.

12 Permezz tas-sentenza tag?ha tas-16 ta' Settembru 2010, il-Cour de cassation ?assret is-sentenza tal-cour d'appel de Liège u, konsegwentement, irrinvijat il-kaw?a quddiem qorti tal-appell o?ra, ji?ifieri dik ta' Mons. Permezz ta' sentenza tal-15 ta' Frar 2013, din tal-a??ar iddikjarat l-appell ammissibbli u, qabel ma dde?idiet fuq il-mertu, ordnat il-ftu? mill-?did tat-trattazzjoni.

13 Fil-kuntest ta' din it-trattazzjoni, N. De Fruytier sostniet li, jekk l-attivitajiet tag?ha ma jistg?ux ji?u e?entati skont l-Artikolu 44(2) (1° ter) tal-Kodi?i tal-VAT, li jittrasponi fid-dritt Bel?jan l-Artikolu 13A(1)(d) tas-Sitt Direttiva, huma g?andhom ji?u e?entati abba?i tal-Artikolu 44(2) (1°) tal-Kodi?i

tal-VAT, li jittrasponi fid-dritt Bel?jan l-Artikolu 13A(1)(b) ta’ din id-direttiva. B’mod partikolari, hija bba?at dan ir-ra?unament fuq is-sentenza Il?Kummissjoni vs Franza (C?76/99, EU:C:2001:12).

14 Huwa f’dawn i?-?irkustanzi li l-cour d’appel de Mons idde?idiet li tissospendi l-pro?eduri u li tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domandi preliminari li ?ejjin:

“1) L-Artikolu 13A(1)(b) u (?) tas-Sitt Direttiva [...] jipprekludi li trasport ta’ kampjuni jew ta’ organi g?all-finijiet ta’ anali?i medika jew ta’ kura medika jew terapewtika, imwettaq minn terz li ja?dem g?al rasu u li s-servizzi tieg?u huma koperti mir-rimbors mag?mul mis-sigurtà so?jali lil kliniki u lil laboratorji, ikun e?entat mill-VAT ta?t servizzi konnessi mill-qrib ma’ servizzi ta’ natura medika, ji?ifieri li g?andhom l-g?an li jag?mlu dijanjosi, li jikkuraw u, sa fejn possibbli, li jfejqu mard jew anomaliji tas sa??a?

2) Attività ta’ trasport ta’ kampjuni u ta’ organi g?all-finijiet ta’ anali?i medika jew ta’ kura medika jew terapewtika, imwettqa minn terz li ja?dem g?al rasu u li s-servizzi tieg?u huma koperti mir-rimbors mag?mul mis-sigurtà so?jali lil kliniki u lil laboratorji bl-g?an li titwettaq anali?i medika, tista’ tibbenefika mill-e?enzjoni tat-taxxa skont l-Artikolu 13A(1)(b) u (?) tas-Sitt Direttiva [...]?

3) Il-kun?ett ta’ stabbilimenti o?rajn tal-istess natura rrikonoxxuti debitament imsemmija fl-Artikolu 13A(1)(b) tas-Sitt Direttiva g?andu ji?i interpretat fis-sens li jinkludi l-kumpanniji privati li s-servizzi tag?hom jikkonsistu fit-trasport ta’ kampjuni umani g?all-finijiet ta’ anali?i indispensabbli sabiex jintla?qu l-g?anijiet terapewti?i mixtieqa mill-isptarijiet jew ?entri g?all-kura medika?”

Fuq id-domandi preliminari

15 Permezz tat-tliet domandi tag?ha, li g?andhom ji?u e?aminati flimkien, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 13A(1)(b) jew (?) tas-Sitt Direttiva g?andux ji?i interpretat fis-sens li japplika g?al attività ta’ trasport ta’ organi u ta’ kampjuni umani g?all-finijiet ta’ anali?i medika jew ta’ kura medika jew terapewtika, e?er?itata minn terz li ja?dem g?al rasu, u li l-provvisti tieg?u huma koperti mir-rimbors mag?mul mis-sigurtà so?jali, lil kliniki u lil laboratorji u, b’mod partikolari, jekk tali attività tistax tibbenefika minn e?enzjoni mill-VAT inkwantu operazzjoni marbuta strettament ma’ provvisti ta’ natura medika b?al dawk previsti fl-imsemmi Artikolu 13A(1)(b).

16 Preliminarjament, g?andu jitfakkar li s-Sitt Direttiva tag?ti kamp ta’ applikazzjoni wiesa’ ?afna lill-VAT, billi tirreferi, fl-Artikolu 2 tag?ha dwar l-operazzjonijiet taxxabbli, minbarra g?all-importazzjonijiet ta’ o??etti, g?all-kunsinni ta’ o??etti u g?all-provvisti ta’ servizzi mwettqa bi ?las fi ?dan l-Istat Membru minn persuna taxxabbli li ta?ixxi b?ala tali (ara s-sentenza Verigen Transplantation Service International, C?156/09, EU:C:2010:695, punt 21 u l-?urisprudenza ??itata).

17 L-Artikolu 13 tal-imsemmija direttiva je?enta madankollu ?erti attivitajiet mill-VAT. Skont ?urisprudenza stabbilita, l-e?enzjonijiet stipulati f’dan l-artikolu jikkostitwixxu kun?etti awtonomi tad-dritt tal-Unjoni li g?andhom b?ala g?an li jevitaw diver?enzi fl-applikazzjoni tas-sistema tal-VAT minn Stat Membru g?all-ie?or (ara s-sentenza Verigen Transplantation Service International, C?156/09, EU:C:2010:695, punt 22 u l-?urisprudenza ??itata).

18 Jirri?ulta, barra minn hekk, minn din l-istess ?urisprudenza, li l-kliem u?at sabiex ji?u spe?ifikati l-e?enzjonijiet li jinsabu fl-Artikolu 13 tas-Sitt Direttiva g?andu ji?i interpretat b’mod strett, peress li dan jikkostitwixxi deroga mill-prin?ipju ?enerali li l-VAT g?andha tin?abar fuq kull provvista ta’ servizzi mwettqa bi ?las minn persuna taxxabbli. Madankollu, l-interpretazzjoni ta’ dan il-kliem g?andha tkun konsistenti mal-g?anijiet li dawn l-e?enzjonijiet jippruvaw jil?qu u g?andha tissodisfa r-rekwi?iti tal-prin?ipju ta’ newtralità fiskali inerenti fis-sistema komuni tal-VAT. B’hekk,

din ir-regola ta' interpretazzjoni stretta ma tfissirx li l-kliem u?at sabiex ji?u ddefiniti l-e?enzjonijiet imsemmija fl-imsemmi Artikolu 13 g?andu ji?i interpretat b'mod li j?a??adhom mill-effetti tag?hom (ara s-sentenza Verigen Transplantation Service International, C?156/09, EU:C:2010:695, punt 23 u l-?urisprudenza ??itata).

19 Fir-rigward ta' servizzi ta' natura medika, dawn jistg?u jaqg?u ta?t l-e?enzjonijiet previsti fl-Artikolu 13A(1)(b) u (?) tas-Sitt Direttiva. Mill-?urisprudenza jirri?ulta li l-Artikolu 13A(1)(b) tas-Sitt Direttiva jirreferi g?al servizzi pprovduti fl-ambjent ta' sptar filwaqt li dan l-istess Artikolu 13A(1)(?) jirreferi g?al servizzi medi?i pprovduti barra tali kuntest, kemm fir-residenza privata tal-fornitur kif ukoll fir-residenza tal-pazjent jew fi kwalunkwe post ie?or (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi Kügler, C?141/00, EU:C:2002:473, punt 36, u CopyGene, C?262/08, EU:C:2010:328, punt 27).

20 G?al dak li jirrigwarda, b'mod iktar partikolari, il-kun?ett ta' "kura medika" li jinsab fl-Artikolu 13A(1)(b) tas-Sitt Direttiva u dak ta' "[provvista] tal-kura medika [lill-persuna]" fis-sens tal-Artikolu 13A(1)(?) ta' din id-direttiva, il-Qorti tal-?ustizzja di?à kkonstatat diversi drabi li dawn il-kun?etti jkopru t-tnejn li huma provvisti li g?andhom b?ala g?an li jag?mlu dijanjosi, li jikkuraw u, sa fejn possibbli, li jfejqu mard jew anomaliji tas-sa??a (ara s-sentenza Klinikum Dortmund, C?366/12, EU:C:2014:143, punt 29 u l-?urisprudenza ??itata).

21 Minn dan jirri?ulta li s-servizzi ta' natura medika mwettqa bl-g?an li jipprote?u, li j?ommu jew li jistabbilixxu mill-?did is-sa??a tal-persuni jibbenefikaw mill-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 13A(1)(b) u (?) tas-Sitt Direttiva. B'hekk, anki jekk din id-dispo?izzjoni tippre?enta kampijiet ta' applikazzjoni distinti, l-g?an tag?ha huwa li tirregola l-e?enzjonijiet kollha ta' servizzi medi?i fis-sens strett (ara s-sentenza Klinikum Dortmund, C?366/12, EU:C:2014:143, punti 30 u 31 u l-?urisprudenza ??itata).

22 G?alkemm il-"kura medika" u l-"[provvista ta'] kura medika [lill-persuna]" g?andu jkollhom g?an terapewtiku, il-konsegwenza ma hijiex ne?essarjament li l-g?an terapewtiku ta' servizz g?andu jinftiehem f'sens partikolarment strett (ara s-sentenza CopyGene, C?262/08, EU:C:2010:328, punt 29 u l-?urisprudenza ??itata).

23 F'dan il-ka?, g?andu ji?i kkonstatat li attività, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, ji?ifieri t-trasport ta' organi u ta' kampjuni umani lil diversi sptarijiet u laboratorji, ma tikkostitwixxix manifestament "kura medika" jew "[provvista ta'] kura medika" fis-sens tal-Artikolu 13A(1)(b) u (?) tas-Sitt Direttiva, peress li hija ma taqax ta?t servizzi medi?i li g?andhom direttament b?ala g?an effettiv li jag?mlu dijanjosi, jikkuraw jew li jfejqu l-mard jew l-anomaliji tas-sa??a, jew li g?andhom b?ala g?an effettiv il-protezzjoni, i?-?amma jew il-fejqan tas-sa??a (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Future Health Technologies, C?86/09, EU:C:2010:334, punt 43).

24 Barra minn hekk, il-Qorti tal-?ustizzja di?à kkonstatat li, kuntrarjament g?all-formulazzjoni tal-Artikolu 13A(1)(b) tas-Sitt Direttiva, il-formulazzjoni tal-punt (?) ta' din id-dispo?izzjoni ma fiha l-ebda riferiment g?al operazzjonijiet marbuta strettament mal-provvista ta' kura medika, minkejja l-fatt li din id-dispo?izzjoni tal-a??ar ti?i e?att wara dik tal-imsemmi Artikolu 13A(1)(b) u li, b'hekk, kun?ett ta' "kura medika u operazzjonijiet marbuta strettament" ma g?andu l-ebda rilevanza g?all-interpretazzjoni tal-Artikolu 13A(1)(?) tas-Sitt Direttiva (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Klinikum Dortmund, C?366/12, EU:C:2014:143, punt 32).

25 G?alhekk, b?all-partijiet kollha li ppre?entaw osservazzjonijiet f'din il-kaw?a, g?andu ji?i kkonstatat li attività, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, ma tistax tibbenefika minn e?enzjoni mill-VAT skont l-Artikolu 13A(1)(?) tas-Sitt Direttiva.

26 Minn dak li ntqal hawn fuq jirri?ulta li, sabiex ting?ata risposta g?ad-domandi mag?mula, il-Qorti tal-?ustizzja g?adha trid te?amina jekk attività, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, tistax

tibbenefika minn e?enzjoni mill-VAT skont l-Artikolu 13A(1)(b) tas-Sitt Direttiva, sa fejn din l-attività tkun assimilata g?al servizzi marbuta strettament ma' vi?ta fl-isptar jew ma' kura medika. G?al dan l-g?an, l-imsemmija attività g?andha ti?i e?aminata mill-perspettiva tad-diversi kriterji previsti fl-imsemmi Artikolu 13A(1)(b) billi jittie?du inkunsiderazzjoni, ukoll, kriterji addizzjonali stabbiliti fl-Artikolu 13A(2)(b) ta' din id-direttiva.

27 G?alhekk, g?andu ji?i enfasizzat li mill-formulazzjoni tal-Artikolu 13A(1)(b) tas-Sitt Direttiva jirri?ulta li attività, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, tista' biss tibbenefika mill-e?enzjoni mill-VAT skont din id-dispo?izzjoni, b?ala servizzi marbuta strettament ma' vi?ta fl-isptar jew ma' kura medika jekk, minn na?a, hija ti?i kklassifikata b?ala "operazzjonijiet marbuta strettament ma' vi?ta fl-isptar jew ma' kura medika" u, min-na?a l-o?ra, ting?ata jew minn entità rregolata mid-dritt pubbliku jew, ta?t kundizzjonijiet so?jali komparabbli g?al dawk applikati g?all-entitajiet irregolati mid-dritt pubbliku, mill-isptarijiet, ?entri g?at-trattament mediku u dijanjosi jew stabblimenti o?rajn tal-istess natura rrikonoxxuti debitament.

28 G?al dak li jirrigwarda l-kun?ett ta' operazzjonijiet marbuta strettament ma' "[vi?ta fl-i]sptar u [mal-]kura medika" fis-sens tal-Artikolu 13A(1)(b) tas-Sitt Direttiva, il-Qorti tal-?ustizzja di?à dde?idiet li dan g?andu ji?i interpretat fis-sens li ma jkoprix attivitajiet b?all-?bir u t-trasport tad-demm, meta l-kura medika li ting?ata f'ambjent ta' sptar, li mag?ha dawn l-attivitajiet huma biss possibbilment marbuta, la hija effettiva, mibdija u lanqas ippjanata (ara s-sentenza Future Health Technologies, C?86/09, EU:C:2010:334, punt 49). Minn dan jirri?ulta li mhux kull trasferiment ta' kampjuni jista' ji?i kklassifikat b?ala "operazzjonijiet marbuta strettament ma' vi?ta fl-isptar u kura medika".

29 Fil-fatt, g?al dak li jirrigwarda servizzi medi?i, il-Qorti tal-?ustizzja ppre?i?at li, meta jittie?ed inkunsiderazzjoni l-g?an imfittex mill-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 13A(1)(b) tas-Sitt Direttiva, jirri?ulta li huma biss is-servizzi li jaqg?u lo?ikament fil-kuntest tal-provvista ta' servizzi ta' vi?ti fl-isptar u ta' kura medika u li jikkostitwixxu pass indispensabbli fil-pro?ess tal-provvista ta' dawn is-servizzi sabiex jintla?qu l-g?anijiet terapewti?i segwiti minn dawn tal-a??ar, li jistg?u jitqiesu li huma "operazzjonijiet marbuta strettament" fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni, peress li huma biss tali servizzi li jistg?u jaffettwaw l-ispi?a ta' kura medika li l-e?enzjoni tag?hom tag?milhom a??essibbli g?all-persuni kkon?ernati (ara s-sentenza Ygeia, C?394/04 u C?395/04, EU:C:2005:734, punt 25).

30 Hija l-qorti tar-rinviju, billi tie?u inkunsiderazzjoni l-elementi kollha tat-tilwim li jitressaq quddiemha, li g?andha tiddetermina n-natura indispensabbli jew le tal-attività inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali.

31 B'hekk, g?all-ka? fejn il-qorti tar-rinviju tasal g?all-konklu?joni li l-imsemmija attività tikkostitwixxi effettivament pass indispensabbli fil-pro?ess ta' provvista ta' servizzi ta' vi?ti fl-isptar u ta' kura medika sabiex jintla?qu l-g?anijiet terapewti?i mfittxija minn dawn tal-a??ar, g?andu ji?i vverifikat jekk din l-attività hijiex e?er?itata minn entità rregolata mid-dritt pubbliku jew, ta?t kundizzjonijiet so?jali komparabbli g?al dawk applikati g?all-entitajiet irregolati mid-dritt pubbliku, minn sptarijiet, ?entri g?at-trattament mediku u dijanjosi jew stabbilimenti o?rajn tal-istess natura rrikonoxxuti debitament.

32 Huwa stabbilit li trasportatur, b?al dak inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, la jista' ji?i kklassifikat b?ala "entit[à] regolat[a] mid-dritt pubbliku" u lanqas jista' jaqa' ta?t il-klassifikazzjoni ta' "sptar", "?entr[u] g?at-trattament mediku" jew g?al "dijanjosi" li jopera ta?t kundizzjonijiet so?jali komparabbli g?al dawk applikati g?all-entitajiet irregolati mid-dritt pubbliku fis-sens tal-Artikolu 13A(1)(b) tas-Sitt Direttiva.

33 G?alhekk, g?andu ji?i vverifikat jekk tali trasportatur jistax jaqa' ta?t il-kun?ett ta' "stabbilimenti o?rajn tal-istess natura" irrikonoxxuti debitament li je?er?itaw l-attività inkwistjoni

f’dawn l-istess kundizzjonijiet, fis-sens tal-imsemmija dispo?izzjoni.

34 F’dan ir-rigward, huwa stabbilit, fil-kaw?a prin?ipali, li N. De Fruytier te?er?ita, b?ala persuna li ta?dem g?al rasha, attività ta’ trasport ta’ organi u ta’ kampjuni umani lil diversi sptarijiet u laboratorji, i?da li l-impri?a tag?ha ma tistax ti?i kklassifikata b?ala stabbiliment “tal-istess natura” b?al dawk li ordnaw is-servizzi ta’ trasport li hija tipprovdi.

35 Fil-fatt, mill-?urisprudenza dwar il-klassifikazzjoni ta’ operatur b?ala li huwa “tal-istess natura” b?al sptar jew ?entru g?at-trattament mediku jew dijanjosi fis-sens tal-Artikolu 13A(1)(b) tas-Sitt Direttiva jirri?ulta li, b’mod partikolari, il-kun?ett ta’ “stabbiliment” jissu??erixxi l-e?istenza ta’ entità individwalizzata li twettaq funzjoni partikolari (ara s-sentenza Gregg, C?216/97, EU:C:1999:390, punt 18). Il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet ukoll li laboratorju rregolat mid-dritt privat li jwettaq anali?i medi?i dijanjosti?i g?andu jitqies li huwa stabbiliment “tal-istess natura” b?al “sptar[ijiet]” u “?entri g?at-trattament mediku jew dijanjosi” fis-sens ta’ din id-dispo?izzjoni, peress li din l-anali?i taqa’, fir-rigward tal-finalità terapewtika tag?ha, ta?t il-kun?ett ta’ “kura medika” previst fl-imsemmija dispo?izzjoni (ara s-sentenzi L.u.P., C?106/05, EU:C:2006:380, punti 18 u 35, kif ukoll CopyGene, C?262/08, EU:C:2010:328, punt 60).

36 F’dan il-ka?, g?andu ji?i kkonstatat li trasportatur li ja?dem g?al rasu, b?al N. De Fruytier, ma huwiex, b’differenza b’mod partikolari minn laboratorju rregolat mid-dritt privat li jwettaq anali?i medi?i dijanjosti?i li g?andhom finalità terapewtika, entità individwalizzata li tissodisfa l-istess tip ta’ funzjoni partikolari b?all-isptarijiet jew i?-?entri g?at-trattament mediku jew dijanjosi. G?alhekk, tali trasportatur ma jistax ji?i kklassifikat b?ala “stabbiliment tal-istess natura” b?al dawn l-istabbilimenti jew ?entri fis-sens tal-Artikolu 13A(1)(b) tas-Sitt Direttiva u, b’hekk, ma jistax jibbenefika minn e?enzjoni mill-VAT skont din id-dispo?izzjoni.

37 Kuntrarjament g?al dak li ssostni N. De Fruytier, din il-konklu?joni ma tistax ti?i kkontestata mill-prin?ipju ta’ newtralità fiskali. B?alma di?à dde?idiet il-Qorti tal-?ustizzja, dan il-prin?ipju ma jippermettix l-estenzjoni tal-kamp ta’ applikazzjoni ta’ e?enzjoni fl-assenza ta’ dispo?izzjoni li ma hijiex ekwivoka, peress li l-imsemmi prin?ipju ma huwiex regola ta’ dritt primarju li tista’ tiddetermina l-validità ta’ e?enzjoni, i?da prin?ipju ta’ interpretazzjoni li g?andu ji?i applikat b’mod parallel mal-prin?ipju li l-e?enzjonijiet g?andhom ji?u interpretati b’mod strett (ara s-sentenza Klinikum Dortmund, C?366/12, EU:C:2014:143, punt 40 u l-?urisprudenza ??itata).

38 Fl-a??ar nett, peress li l-attività inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali ma tissodisfax il-kriterji previsti fl-Artikolu 13A(1)(b) tas-Sitt Direttiva, ma hemmx lok li ji?u e?aminati l-kriterji elenkati fl-Artikolu 13A(2)(b) ta’ din id-direttiva.

39 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti, ir-risposta g?ad-domandi mag?mula g?andha tkun li l-Artikolu 13A(1)(b) u (?) tas-Sitt Direttiva g?andu ji?i interpretat fis-sens li ma japplikax g?al attività ta’ trasport ta’ organi u ta’ kampjuni umani g?all-finijiet ta’ anali?i medika jew ta’ kura medika jew terapewtika, e?er?itata minn terz li ja?dem g?al rasu, li s-servizzi tieg?u huma koperti mir-rimbors mag?mul mis-sigurtà so?jali, lil kliniki u lil laboratorji. B’mod partikolari, tali attività ma tistax tibbenefika minn e?enzjoni mill-VAT inkwantu operazzjoni marbuta strettament ma’ servizzi ta’ natura medika b?al dawk previsti fl-imsemmi Artikolu 13A(1)(b), peress li dan it-terz li ja?dem g?al rasu la jista’ ji?i kklassifikat b?ala “entità rregolata mid-dritt pubbliku” u lanqas jista’ jaqa’ ta?t il-klassifikazzjoni ta’ “sptar”, “?entr[u] g?at-trattament mediku” jew g?al “dijanjosi” jew kull “stabbiliment ie?or tal-istess natura rrikonoxxut debitament”, li jopera ta?t kondizzjonijiet so?jali komparabbli g?al dawk applikati g?all-entitajiet irregolati mid-dritt pubbliku.

Fuq l-ispejje?

40 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta’

kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as?sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (It-Tmien Awla) taqta’ u tidde?iedi:

1) **L-Artikolu 13A(1)(b) u (?) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta’ Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? – Sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta’ stima, g?andu ji?i interpretat fis-sens li ma japplikax g?al attività ta’ trasport ta’ organi u ta’ kampjuni umani g?all-finijiet ta’ anali?i medika jew ta’ kura medika jew terapewtika, e?er?itata minn terz li ja?dem g?al rasu, li s-servizzi tieg?u huma koperti mir-rimbors mag?mul mis-sigurtà so?jali, lil kliniki u lil laboratorji. B’mod partikolari, tali attività ma tistax tibbenefika minn e?enzjoni mit-taxxa fuq il-valur mi?jud inkwantu operazzjoni marbuta strettament ma’ servizzi ta’ natura medika b?al dawk previsti fl-imsemmi Artikolu 13A(1)(b), peress li dan it-terz li ja?dem g?al rasu la jista’ ji?i kklassifikat b?ala “entità rregolata mid-dritt pubbliku” u lanqas jista’ jaqa’ ta?t il-klassifikazzjoni ta’ “sptar”, “?entr[u] g?at-trattament mediku” jew g?al “dijanjosi” jew kull “stabbiliment ie?or tal-istess natura rrikonoxxut debitament”, li jopera ta?t kondizzjonijiet so?jali komparabbli g?al dawk applikati g?all-entitajiet irregolati mid-dritt pubbliku.**

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: il-Fran?i?.